

Υπόθεση C-472/19

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Ιουνίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

14 Ιουνίου 2019

Προσφεύγουσα:

Vert Marine SAS

Καθόν:

Premier ministre

Ministre de l'Économie και des Finances

Το CONSEIL D'ÉTAT (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία)

ως

δικαιοδοτικό όργανο

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη την ακόλουθη διαδικασία:

Με δικόγραφο προσφυγής και υπόμνημα απαντήσεως, τα οποία πρωτοκολλήθηκαν στις 20 Μαρτίου και στις 26 Σεπτεμβρίου 2018 στη Γραμματεία του τμήματος εκδικάσεως ενδίκων διαφορών του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας), η εταιρία Vert Marine ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας):

1) να ακυρώσει, λόγω υπερβάσεως εξουσίας, τη σιωπηρή απορριπτική απόφαση του Premier ministre (πρωθυπουργού) όσον αφορά το αίτημά της περί κατάργησης των άρθρων 19 και 23 του décret n° 2016-86 du 1er février 2016

relatif aux contrats de concession (διατάγματος 2016-86 της 1ης Φεβρουαρίου 2016 περί συμβάσεων παραχώρησης)·

2) να διατάξει τον Premier ministre (πρωθυπουργό) να καταργήσει τις διατάξεις αυτές και να τις αντικαταστήσει με διατάξεις οι οποίες θα διασφαλίζουν τη συμμόρφωση του διατάγματος αυτού προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός προθεσμίας 3 μηνών από την κοινοποίηση της αναμενόμενης απόφασης να εκδοθεί·

[παραλειπόμενα]

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι κανονιστικές διατάξεις των οποίων ζητεί την κατάργηση:

- [παραλειπόμενα] [ζήτημα εθνικού συνταγματικού δικαίου]
- θεσπίζουν υποχρεωτικές απαγορεύσεις υποβολής προσφορών οι οποίες δεν συνάδουν προς τις διατάξεις του άρθρου 38 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης. **[σελ. 2 του πρωτοτύπου]**

Με υπόμνημα αντικρούσεως, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 26 Ιουλίου 2018, ο Premier ministre (πρωθυπουργός) δήλωσε ότι συντάσσεται με τις παρατηρήσεις του ministre de l'économie et des finances (υπουργού οικονομίας και οικονομικών).

Με υπόμνημα αντικρούσεως, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 27 Ιουλίου 2018, ο ministre de l'économie et des finances (υπουργός οικονομίας και οικονομικών) ζητεί την απόρριψη της προσφυγής. Υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, καθόσον η Vert Marine δεν νομιμοποιείται ενεργητικώς, και ότι οι λόγοι που προβάλλει η προσφεύγουσα είναι αβάσιμοι.

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη:

- τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- την οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014·
- τον code de la commande publique (κώδικα δημοσίων συμβάσεων)·
- τον code pénal (ποινικό κώδικα)·
- τον code de procédure pénale (κώδικα ποινικής δικονομίας)·
- την ordonnance n° 2016-65 du 29 janvier 2016 (υπουργική απόφαση 2016-65 της 29ης Ιανουαρίου 2016)·

- το décret n° 2018-1075 du 3 décembre 2018 (διάταγμα 2018-1075 της 3ης Δεκεμβρίου 2018).

[παραλειπόμενα]

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Η αρμόδια αρχή, στην οποία υποβάλλεται αίτηση με αντικείμενο την κατάργηση παράνομης κανονιστικής ρύθμισης, υποχρεούται να αποφανθεί σχετικά, αποφασίζοντας είτε ότι η επίμαχη ρύθμιση υπήρξε παράνομη ήδη από την ημερομηνία της υπογραφής της είτε ότι ο παράνομος χαρακτήρας προκύπτει από νομικές ή πραγματικές περιστάσεις μεταγενέστερες της ημερομηνίας αυτής. Όταν, κατόπιν άσκησης προσφυγής κατά της άρνησης κατάργησης διατάξεων κανονιστικού χαρακτήρα, η αρχή η οποία εξέδωσε την επίμαχη κανονιστική ρύθμιση προβεί σε ρητή ή σιωπηρή κατάργησή της, η ένδικη διαφορά που ανέκυψε από την άρνηση κατάργησης καθίσταται άνευ αντικειμένου. Εντούτοις, δεν ισχύει το ίδιο όταν η ίδια αυτή αρχή επαναφέρει, σε νέα κανονιστική ρύθμιση, τις διατάξεις που καταργεί, χωρίς να τις τροποποιήσει ή επιφέροντας σε αυτές μόνο τυπικές τροποποιήσεις.
2. Το άρθρο 19, σημείο II, του décret du 1er février 2016 relatif aux contrats de concession (διατάγματος της 1ης Φεβρουαρίου 2016 περί συμβάσεων παραχώρησης) προβλέπει ότι κάθε υποψήφιος για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης πρέπει να προσκομίζει το σύνολο των εγγράφων που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό του κανένας από τους λόγους αποκλεισμού από τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παραχώρησης οι οποίοι προβλέπονται στα άρθρα 39, 40 και 42 της ordonnance du 29 janvier 2016 (υπουργικής απόφασης της 29ης Ιανουαρίου 2016) σχετικά με τις συμβάσεις αυτές. Το άρθρο 23, σημείο II, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου διατάγματος προσθέτει ότι οι απαράδεκτες υποψηφιότητες δεν λαμβάνονται υπόψη, διευκρινίζει δε ότι, μεταξύ άλλων, είναι **[σελ. 3 του πρωτοτύπου]** «απαράδεκτη η υποψηφιότητα φορέα ο οποίος δεν δικαιούται να συμμετάσχει στη διαδικασία σύναψης σύμβασης κατ' εφαρμογή των άρθρων 39, 40, 42 και 44 της ordonnance du 29 janvier 2016 (υπουργικής αποφάσεως της 29ης Ιανουαρίου 2016)».
3. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι τα άρθρα 19 και 23 του décret du 1er février 2016 relatif aux contrats de concession (διατάγματος της 1ης Φεβρουαρίου 2016 περί συμβάσεων παραχώρησης) καταργήθηκαν με το décret du 3 décembre 2018 portant partie réglementaire du code de la commande publique (διάταγμα της 3ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με κανονιστικό μέρος του κώδικα δημοσίων συμβάσεων), και ότι οι διατάξεις αυτές επαναφέρθηκαν, με τυπικές μόνο τροποποιήσεις, με τα άρθρα R. 3123-16 έως R. 3123-21 του code de la commande publique (κώδικα δημοσίων συμβάσεων). Ως εκ τούτου, τα αιτήματα κατάργησής τους δεν κατέστησαν άνευ αντικειμένου και πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορούν τα άρθρα αυτά.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής:

4. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Vert Marine ειδικεύεται στην κατ' ανάθεση διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων αναψυχής και ότι η δραστηριότητά της αφορά ως επί το πλείστον τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης με τοπικές αρχές. Ως εκ τούτου, έχει συμφέρον το οποίο τη νομιμοποιεί ενεργητικώς να ασκήσει προσφυγή, λόγω υπέρβασης εξουσίας, κατά της άρνησης κατάρτησης των επίμαχων κανονιστικών διατάξεων, καθόσον αυτές δεν προβλέπουν μέτρα συμμόρφωσης ώστε οικονομικός φορέας υποψήφιος για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης να μπορεί να μην εμπίπτει στις απαγορεύσεις υποβολής προσφορών οι οποίες προβλέπονται σε περίπτωση καταδίκης για ορισμένα αδικήματα.

5. [παραλειπόμενα]. [ζητήματα του εθνικού δικονομικού δικαίου]

Επί της εσωτερικής νομιμότητας των επίμαχων κανονιστικών διατάξεων:

6. Η Vert Marine διατείνεται ότι τα άρθρα 19 και 23 του décret du 1er février 2016 (διατάγματος της 1ης Φεβρουαρίου 2016), των οποίων οι διατάξεις επαναλαμβάνονται στον code de la commande publique (κώδικα δημοσίων συμβάσεων), είναι παράνομα, καθόσον εφαρμόζουν το άρθρο 39 της ordonnance du 29 janvier 2016 (υπουργικής αποφάσεως της 29ης Ιανουαρίου 2016), το οποίο δεν συνάδει προς τους σκοπούς του άρθρου 38 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης.

7. Εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει ο ministre de l'économie et des finances (υπουργός οικονομίας και οικονομικών) αντικρούοντας την προσφυγή, ο λόγος αυτός μπορεί να προβληθεί λυσιτελώς στον βαθμό που πρέπει να θεωρηθεί ότι οι διατάξεις των άρθρων 19 και 23 του décret du 1er février 2016 (διατάγματος της 1ης Φεβρουαρίου 2016), οι οποίες καθορίζουν τον κατάλογο των εγγράφων που αποδεικνύουν ότι [σελ. 4 του πρωτοτύπου] δεν συντρέχει στο πρόσωπο του υποψηφίου κανένας λόγος αποκλεισμού από την υποβολή προσφορών, θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του άρθρου 39 της ordonnance du 29 janvier 2016 (υπουργικής αποφάσεως της 29ης Ιανουαρίου 2016).

8. Το άρθρο 38 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ προβλέπει υποχρεωτικούς ή προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού των οικονομικών φορέων από τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης. Στο άρθρο 38, παράγραφος 4, προσδιορίζονται τα αδικήματα για τα οποία η καταδίκη οικονομικού φορέα συνεπάγεται υποχρεωτικώς απαγόρευση συμμετοχής στις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης. Εντούτοις, κατά το άρθρο 38, παράγραφος 9, «[ο]ποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 7 μπορεί να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε αποδεικνύουν επαρκώς την αξιοπιστία του, παρά την ύπαρξη του σχετικού λόγου αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το

παράπτωμα, έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Σε περίπτωση που τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, αποστέλλεται στον εν λόγω οικονομικό φορέα αιτιολόγηση της σχετικής απόφασης. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.»

Κατά το άρθρο 38, παράγραφος 10: «Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους εφαρμογής του παρόντος άρθρου, μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τηρουμένης της ενωσιακής νομοθεσίας. Καθορίζουν, ιδίως, τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 9. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί από τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τρία έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7.»

Οι διατάξεις αυτές αποσαφηνίζονται με την αιτιολογική σκέψη 71 της οδηγίας, η οποία έχει ως εξής: «Θα πρέπει, ωστόσο, να επιτραπεί στους οικονομικούς φορείς να υιοθετούν μέτρα συμμόρφωσης για να άρουν τις συνέπειες τυχόν ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων και να αποτρέψουν αποτελεσματικά περαιτέρω κρούσματα έκνομης συμπεριφοράς. Τα εν λόγω μέτρα μπορεί να συνίστανται ιδίως σε μέτρα που αφορούν το προσωπικό και την οργάνωση, όπως είναι η διακοπή όλων των δεσμών με πρόσωπα ή οργανισμούς που εμπλέκονται στην παράνομη συμπεριφορά, κατάλληλα μέτρα αναδιοργάνωσης προσωπικού, η εφαρμογή συστημάτων υποβολής εκθέσεων και ελέγχου, η δημιουργία δομής εσωτερικού ελέγχου για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και η έγκριση εσωτερικών κανόνων ευθύνης και αποζημίωσης. Σε περίπτωση που τα εν λόγω μέτρα προσφέρουν επαρκείς εγγυήσεις, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν θα πρέπει πλέον να αποκλείεται για αυτούς και μόνο τους λόγους. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να εξετάζονται τα μέτρα συμμόρφωσης που λαμβάνονται με σκοπό την πιθανή συμμετοχή τους στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης. Θα πρέπει, εντούτοις, να εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τους ακριβείς διαδικαστικούς και ουσιαστικούς όρους που θα ισχύουν σε τέτοιες περιπτώσεις. Έχουν ειδικότερα την ελευθερία να αποφασίζουν εάν επιθυμούν να αναθέτουν στις επιμέρους αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς να προβαίνουν στις σχετικές αξιολογήσεις ή να εμπιστεύονται το καθήκον αυτό σε άλλες αρχές, σε κεντρικό ή σε αποκεντρωτικό επίπεδο». [σελ. 5 του πρωτοτύπου]

9. Βάσει του άρθρου 39 της *ordonnance du 29 janvier 2016 relative aux contrats de concession* (υπουργικής απόφασεως, της 29ης Ιανουαρίου 2016, περί των συμβάσεων παραχώρησης), το οποίο επαναλαμβάνεται πλέον στο άρθρο L. 3123-1 του *code de la commande publique* (κώδικα δημοσίων συμβάσεων): «Αποκλείονται από τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παραχώρησης: / 1) Τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 222-34 έως 222-40, 373-7, 373-3, 374-7, 324-1, 324-5, 324-6, 421-1 έως 421-2-4, 421-5, 432-10, 432-11, 432-12 έως 432-16, 433-1, 433-2, 434-9, 434-9-1, 435-3, 435-4, 435-9, 435-10, 441-1 έως 441-7, 441-9, 445-1 έως 445-2-1 ή 450-1 του *code pénal* (ποινικού κώδικα), στα άρθρα 1741 έως 1743, 1746 ή 1747 του *code général des impôts* (γενικού φορολογικού κώδικα) και, για τις συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες δεν είναι συμβάσεις παραχώρησης στον τομέα της άμυνας ή της ασφάλειας, στα άρθρα 225-4-1 και 225-4-7 του *code pénal* (ποινικού κώδικα), ή για αποδοχή τέτοιων αδικημάτων, καθώς και για ανάλογα αδικήματα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. / Η καταδίκη με τελεσίδικη απόφαση για οποιοδήποτε από τα αδικήματα αυτά ή για αποδοχή οποιουδήποτε από τα αδικήματα αυτά από μέλος του οργάνου διαχείρισης, διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας ή από φυσικό πρόσωπο με εξουσία εκπροσώπησης ή ελέγχου νομικού προσώπου ή λήψης αποφάσεων σε νομικό πρόσωπο συνεπάγεται τον αποκλεισμό από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης παραχώρησης του εν λόγω νομικού προσώπου για όσο διάστημα το φυσικό αυτό πρόσωπο ασκεί τα εν λόγω καθήκοντα. / Ο αποκλεισμός από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης παραχώρησης δυνάμει της παρούσας παραγράφου 1 ισχύει για διάστημα πέντε ετών από την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης (...)».
10. Η Vert Marine υποστηρίζει ότι το γαλλικό δίκαιο αντιβαίνει στους σκοπούς της οδηγίας της 26ης Φεβρουαρίου 2014, δεδομένου ότι ούτε οι διατάξεις του εθνικού δικαίου που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη ούτε οποιαδήποτε άλλη διάταξη προβλέπουν τη δυνατότητα, για τον οικονομικό φορέα εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που απαριθμούνται σε αυτές και ο οποίος θα αποκλείεται για τον λόγο αυτό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39, παράγραφος 1, της *ordonnance du 29 janvier 2016* (υπουργικής απόφασεως, της 29ης Ιανουαρίου 2016), από τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης παραχώρησης για διάστημα πέντε ετών, να λάβει συγκεκριμένα μέτρα με σκοπό να βεβαιώσει την αξιοπιστία του στην αναθέτουσα αρχή.
11. Η απάντηση που πρέπει να δοθεί στον λόγο αυτό ακυρώσεως εξαρτάται από το αν πρέπει να θεωρηθεί ότι η οδηγία της 26ης Φεβρουαρίου 2014 απαγορεύει, με απόλυτο τρόπο, στα κράτη μέλη να παρέχουν, μέσω της νομοθεσίας τους, τη δυνατότητα σε οικονομικό φορέα ο οποίος εμπίπτει σε λόγο αποκλεισμού, όπως οι μνημονευόμενοι στο άρθρο 39, παράγραφος 1, της *ordonnance du 29 janvier 2016* (υπουργικής απόφασεως, της 29ης Ιανουαρίου 2016), να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία που βεβαιώνουν ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδειχθεί η αξιοπιστία του στην αναθέτουσα αρχή, παρά την ύπαρξη του συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού, έστω και αν πρόκειται για αδικήματα

ιδιαίτερης σοβαρότητας, τα οποία, με σκοπό τη διασφάλιση της νομιμότητας των δημόσιων συμβάσεων, ο νομοθέτης θέλησε να τιμωρήσει προκειμένου να διασφαλίζεται η υποδειγματική συμπεριφορά των υποψηφίων.

12. Επιπλέον, ο ministre de l'économie et des finances (υπουργός οικονομίας και οικονομικών) υποστηρίζει, με το υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε, ότι στο γαλλικό δίκαιο υπάρχουν διάφοροι μηχανισμοί, όπως η απαλλαγή –η οποία παρέχει στο δικαστήριο τη δυνατότητα να απαλλάξει, εν όλω ή εν μέρει, ένα πρόσωπο από κάθε απαγόρευση, έκπτωση ή ανικανότητα προκύπτουσα ως αποτέλεσμα ποινικής καταδίκης–, η δικαστική αποκατάσταση –η οποία παρέχει τη δυνατότητα απαλείψεως κάθε ανικανότητας και έκπτωσης προκύπτουσας από καταδίκη– και ο αποκλεισμός της μνείας της καταδίκης στο δελτίο υπ' αριθ. 2 του ποινικού μητρώου, οι οποίοι προβλέπονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 132-21 του code pénal (ποινικού κώδικα), στο άρθρο 133-12 του code pénal (του ποινικού κώδικα) και στο άρθρο 775-1 του code de procédure pénale (κώδικα ποινικής δικονομίας), και ότι η οδηγία προβλέπει ότι τα κράτη μέλη έχουν την ελευθερία να αποφασίζουν εάν επιθυμούν να αναθέτουν στις επιμέρους αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς να προβαίνουν στις σχετικές εκτιμήσεις ή να αναθέτουν το καθήκον αυτό σε άλλες αρχές, σε κεντρικό ή σε αποκεντρωτικό επίπεδο. Επομένως, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στον λόγο που προβάλλεται με την προσφυγή εξαρτάται επίσης από το αν οι μηχανισμοί αυτοί, οι οποίοι εφαρμόζονται από [σελ. 6 του πρωτοτύπου] δικαστική αρχή, μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα μέτρα συμμόρφωσης, τούτο δε σημαίνει ότι πρέπει να καθοριστεί αν δικαστική αρχή μπορεί να θεωρηθεί αρχή σε κεντρικό ή αποκεντρωτικό επίπεδο, κατά την αιτιολογική σκέψη 71 της οδηγίας, και αν οι προϋποθέσεις λήψης δικαστικών μέτρων, όπως αυτά που προβλέπονται στο γαλλικό δίκαιο, μπορούν να καταστήσουν εφικτή την εξομοίωσή τους με μέτρα συμμόρφωσης κατά την έννοια της οδηγίας.
13. Τα ζητήματα αυτά είναι καθοριστικά για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας πρέπει να αποφανθεί το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) και είναι ιδιαίτερα δύσκολο να επιλυθούν. Επομένως, πρέπει να υποβληθούν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, έως ότου αυτό αποφανθεί επ' αυτών, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) οφείλει να αναστείλει την εκδίκαση της προσφυγής της Vert Marine.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

να αναστείλει την έκδοση αποφάσεως επί της προσφυγής που υπέβαλε ενώπιόν του η Vert Marine έως ότου το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφανθεί επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

1) Έχει η οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης την έννοια ότι αντιβαίνει σε αυτήν η έλλειψη πρόβλεψης στη νομοθεσία κράτους μέλους, με σκοπό τη διασφάλιση της νομιμότητας των

δημόσιων συμβάσεων, της παροχής της δυνατότητας σε οικονομικό φορέα εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα και ο οποίος δεν δικαιούται, για τον λόγο αυτό, να συμμετάσχει σε διαδικασία σύναψης σύμβασης παραχώρησης για διάστημα πέντε ετών, να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία που βεβαιώνουν ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν προς απόδειξη της αξιοπιστίας του στην αναθέτουσα αρχή, παρά την ύπαρξη αυτού του λόγου αποκλεισμού;

2) Εάν η οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αναθέτουν σε άλλες αρχές πέραν της ενδιαφερόμενης αναθέτουσας αρχής το καθήκον αξιολόγησης των μέτρων συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων, είναι δυνατό να ανατεθεί το καθήκον αυτό σε δικαστικές αρχές; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, είναι δυνατό μηχανισμοί, όπως τα μέτρα του γαλλικού δικαίου περί απαλλαγής, δικαστικής αποκατάστασης και αποκλεισμού της μνείας της καταδίκης στο δελτίο υπ' αριθ. 2 του ποινικού μητρώου, να εξομοιωθούν με μέτρα συμμόρφωσης κατά την έννοια της οδηγίας;

[παραλειπόμενα] [σελ. 7 του πρωτοτύπου] [παραλειπόμενα] [διαδικαστικά στοιχεία]